

Садржај

Први део

СОЦИОЛОГИЈА СТАРЕЊА КАО ПОСЕБНА СОЦИОЛОГИЈА

1. Предметно одређење и дефиниција социологије старења	21
2. Настанак и развој социологије старења	23
3. Методолошке основе социологије старења	33
3.1. Уводне напомене.....	33
3.2. Посматрање.....	35
3.3. Анкетни приступ.....	36
3.4. Анализа садржаја.....	38
3.5. Биографски метод.....	39
3.6. Упоредни метод.....	40
3.7. Метод случаја	40
4. Теоријски приступи у социологији старења	43
4.1. Уводне напомене	43
4.2. Функционализам.....	45
4.2.1. Теорија дезангажовања (теорија повлачења).....	46
4.2.2. Теорија ангажовања	47
4.2.3. Теорија континуитета.....	48
4.3. Симболички интеракционизам.....	49
4.3.1. Теорија супкултуре.....	50
4.3.2. Селективна оптимизација са теоријом компензације.....	51
4.3.3. Геротрансценденција.....	52
4.4. Теорија друштвених сукоба (конфликтна теорија)	52
4.4.1. Теорија друштвене стратификације	54
4.4.2. Теорија модернизације.....	55
4.4.3. Теорија размене	56
4.4.4. Феминистичка теорија	57
5. Социологија старења и друге научне дисциплине	59
5.1. Социологија старења и антропологија	59
5.2. Социологија старења и психологија старења	61
5.3. Социологија старења и демографија.....	63
5.4. Социологија старења, геронтологија и геријатрија.....	64
5.5. Социологија старења и социјални рад.....	66
5.6. Социологија старења и андрагогија.....	66

Други део

ДРУШТВЕНИ, ПСИХОЛОШКИ И БИОЛОШКИ АСПЕКТИ СТАРОСТИ И СТАРЕЊА

1. Старост, старење и старији људи – појмовна разграничења	73
2. Треће и четврто доба	80
3. Стари или старији људи?.....	81

Трећи део

ДРУШТВО И СТАРИЈИ ЉУДИ

1. Демографско старење као друштвени феномен	87
1.1. Старење становништва у свету.....	87
1.2. Старење становништва у Србији	96

2. Старост и старији људи кроз историју	108
2.1. Старији људи кроз историју на нашим просторима	112
3. Предрасуде и стереотипи о старијим људима	115
4. Дискриминација старијих људи	121
5. Насиље над старијим људима	130
5.1. Злостављање и насиље	130
5.2. Врсте насиља над старијим људима.....	132
5.3. Теорије о насиљу над старијим људима.....	134
5.4. Шта показују резултати научних истраживања?.....	136
5.5. Фактори ризика за насиље над старијим људима.....	140
5.6. Како спречити насиље над старијим људима?.....	140
6. Родне (не)једнакости у старости	145
6.1. Проблем родне равноправности у старости.....	146
6.2. Старост и родне (не)једнакости у Србији.....	152
6.3. Препоруке за унапређивање родне равноправности	156
7. Старији људи на селу	158

Четврти део

ПРАВНИ АСПЕКТ УНАПРЕЂИВАЊА КВАЛИТЕТА ЖИВОТА СТАРИЈИХ ЉУДИ У ДРУШТВЕНОМ КОНТЕКСТУ

1. Квалитет живота као вишедимензионални феномен	169
1.1. Социјални капитал старијих људи у друштвеном контексту.....	173
2. Међународни законски и стратешки оквир унапређивања квалитета живота старијих људи	175
3. Национални стратешки и законски оквир унапређивања квалитета живота старијих људи	178

Пети део

СИРОМАШТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА СТАРИЈИХ ЉУДИ

1. Сиромаштво старијих људи	189
1.1. Сиромаштво као мултидимензионални феномен	189
1.2. Ко су сиромашни старији људи?	191
1.3. Могућа решења проблема сиромаштва старијих људи	199
2. Социјална заштита старијих људи	202
2.1. Институционална заштита старијих људи: домски смештај.....	208
2.1.1. Установе за смештај старијих људи у Републици Србији	211
2.2. Пензионисање као друштвени образац старости	214
2.2.1. Пензијско осигурање као начин остваривања социјалне сигурности.....	215
2.2.2. Старосна пензија и економске импликације старења становништва.....	217
2.2.3. Пензијски систем у Србији	221

Шести део

ПОРОДИЦА И СТАРИЈИ ЉУДИ

1. Солидарност – појмовно одређење	229
2. Међугенерациска солидарност	231
2.1. Генерација – појмовно одређење.....	231
2.2. Карактеристике међугенерациске солидарности.....	233

3. Старији људи у савременој породици.....	236
3.1. Промене у породичној структури и породична солидарност	236
3.2. Индикатори квалитета међугенерациских односа у породици	243

Седми део

О СТАРЕЊУ И СТАРОСТИ У ШКОЛИ И МЕДИЈИМА

1. Школа као друштвена институција.....	251
2. Улога школе у стицању знања о специфичностима старости и развијању солидарности са старијим људима.....	253
2.1. Уџбеник као наставно средство и извор знања	253
2.2. Шта показују социолошка истраживања?.....	255
2.3. Васпитање и образовање за живот у друштву за све генерације	261
3. Старост и старији људи у медијима	263

Осми део

АКТИВНО СТАРЕЊЕ И ДРУШТВЕНА ИНТЕГРАЦИЈА И ПАРТИЦИПАЦИЈА СТАРИЈИХ ЉУДИ

1. Концепт активног старења као савремени друштвени концепт односа према старости	273
2. Друштвена интеграција и партиципација старијих људи	278
2.1. Различите интерпретације појма <i>интеграција</i>	278
2.2. Друштвена интеграција и партиципација старијих људи – области и кључни елементи	279
2.3. Политичка партиципација старијих људи у друштву	281
3. Унапређивање интеграције старијих људи кроз образовање.....	286
3.1. Значај и улога образовања старијих људи.....	286
3.2. Детерминанте образовања старијих људи.....	289
3.3. Универзитети за треће доба	289
3.4. Универзитет за треће доба у Србији	291
3.5. Укључивање старијих људи у образовни процес	292
4. Унапређивање интеграције старијих људи кроз волонтерски рад	298
4.1. Волонтирање као друштвени феномен	298
4.2. Волонтерски рад у старости.....	299
4.3. Волонтирање старијих људи у Србији	301
5. Дигитална укљученост старијих (старији људи и информационо-комуникационе технологије)	308
5.1. Информационо-комуникационе технологије и њихова улога у друштву.....	308
5.2. Дигитална укљученост старијих људи у Србији.....	311
6. Слободно време и културне потребе старијих људи	318
6.1. Слободно време као друштвени феномен.....	318
6.2. Слободно време старијих људи	318
6.3. Слободно време и културне потребе старијих људи у Србији	321

БИБЛИОГРАФИЈА	326
----------------------------	------------

РЕГИСТАР ИМЕНА.....	343
----------------------------	------------

БЕЛЕШКА О АУТОРКИ	347
--------------------------------	------------